

Kommentarer til Nasjonalbudsjettet 2018

Finansdepartementet

25 oktober 2017

Brita Bye

Kap 2: De økonomiske utsiktene

- Generelt: Framstillingen er klar. Språkbruken kan noen steder være litt tung – avveining mot å være presis.
  - Boksene er nyttige og godt plassert
- Skille bedre mellom historiske tall, anslag og framskrivninger? (se Tab 2.1, Fig 2.2, Fig 2.8)
- Oversikt over viktige forutsetninger for framskrivningene
  - Anslag for Petrosektoren/SPU er viktig – kommer først i kap 2.6
  - Viktige endringer i forutsetninger fra NB2017?
  - Se til framstillingen i andre land, OBR UK?
- Arbeidsmarkedet
  - Utviklingen gir (større?) grunn til bekymring enn det som kommer fram?

Petroleumssektoren (Kap 2 og 3.1)

- Kap 2.6: Savner en diskusjon av usikkerheten i anslagene.
  - Kommer dels i kap 3.1 – vise til i kap 2?
- Sensitivitet
  - Oljeprisutvikling til 2050 – høyt/lavt anslag
  - Realavkastning = 3% - er usikkerheten primært knyttet til nedsiden?
  - Sammenhengen mellom utviklingen i oljepris, valutakurs, fondets verdi (kap 3.1.5)

Klimarisiko

Savner noe omtale av temaet og ulike scenarier:

- **Ingen internasjonal løsning og fortsatt store utslipp – klimatilpasning og kostnader knyttet til dette**
  - Konsekvenser for internasjonale vare- og finansmarkeder
- **Internasjonal løsning og stor overgang til fornybare teknologier**
  - Konsekvenser for olje- og gassmarkedene
  - Konsekvenser for langsiktige investeringer i petroleumssektoren
  - Konsekvenser for internasjonale vare- og finansmarkeder

<http://www.bankofengland.co.uk/publications/Pages/quarterlybulletin/2017/q2/a2.aspx>

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/utvalg-om-klimarisiko-og-betydningen-for-norsk-okonomi/id2573759/>

Kap 3.1: Budsjettpolitikken

- Oljeinntekter brukes til investeringer i kunnskap og infrastruktur og vekstfremmende skattelettelser
  - Vekstfremmende skattelettelser
    - ♦ Lavere selskapsskatt kan ha 20-40% selvfinansieringsgrad over tid (mer i kap 3.4?)
    - ♦ Andre veksteffekter?
- Effektivitetsreformen i offentlig sektor - budsjettkutt
  - Er tiltakene/kuttene rettet inn best mulig? (tiltak i P-meldingen?)
  - Hva vet vi om produktivitetsvekst i offentlig sektor?
  - Er det enkelte områder hvor produktivitetsvekst er lettere å oppnå?
  - Osthøvelkutt vs klare prioriteringer
- Omprioriteringer innenfor budsjettets rammer
  - Støtteordninger og tiltak som påvirker arbeidstilbud, etterspørsel og utdanning bør sees i sammenheng – flere i arbeid og færre utstøtte

Kap 3.1 Budsjettpolitikken

- KVARTS-beregningene nyttige
- «Gap» mellom inntekter og utgifter øker
- «Dekkes» av inntekter fra SPU
  - Savner en mer aktiv holdning til hvordan dette skal dekkes – «folkeopplysning» (P-meldingen dekker noe)
    - ◆ Kan skatte- og avgiftslettelsene fortsette?
    - ◆ Hvilke offentlige oppgaver og utgifter skal ned/bort?
    - ◆ Hvordan oppnå økt arbeidstilbud og flere i jobb?
      - Pisk og gulrot (for arbeidstaker og –giver)
      - Offentlig sektors rolle
    - ◆ Hvordan oppnå «nødvendig» produktivitetsvekst?
    - ◆ Mulige virkemiddel- og målkonflikter